

ปีที่ 50 ฉบับที่ 15262 วันพฤหัสบดีที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ.2542

หน้า 7

“แฝกหอม” หอมที่ราก

คนส่วนใหญ่ จะรู้จักและพบเห็นเฉพาะ พันธุ์ “แฝก” รวมกันที่มีในคนทั่วบ้านทั่วเมืองอย่าง “แฝกหอม” น้อยคนนักจะรู้จักและพบเห็น หรืออาจเคยพบเห็นแต่ไม่ทราบว่าเป็นพันธุ์ “แฝกหอม” เพราะลักษณะของพันธุ์ “แฝกหอม” จะคล้ายกับแฝกรวมหลายพันธุ์ แต่ต่างกันที่เฉพาะรากของ “แฝกหอม” จะมีกลิ่นหอมเท่านั้น ซึ่งในสมัยก่อนชาวบ้านในแถบชนบทนิยมปลูกประปรายตามบ้านและเรือสวนไผ่มา เพื่อไว้ใช้ทำยา ปัจจุบันจะมีปลูกตามสวนสาธิตไม้ประดับ และสวนที่มหาวิทยาลัยที่สวนพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สวนพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ เชียงใหม่ และสวนพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี กรุงเทพมหานคร เป็นต้น

แฝกหอมเป็นไม้ล้มลุกอายุหลายปี ประเภทเดียวกับกับ หญ้าคา, หญ้าแฝก หรือ ตะไคร้ ใบเป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับ แทงออกจากรากหรือหัวใต้ดิน ลักษณะคล้ายใบหญ้าคาขนาด เป็นรูปแถบยาว กว้างประมาณ 8 ซม. ยาวประมาณ 120 ซม. โคนใบ เป็นสีเขียว เส้นกลางใบมีเส้นสีขาวตลอดใบ “ราก” คล้ายรากหญ้าคา แต่จะมีกลิ่นหอมเวลาตัดหรือทุบขูด รากที่รากจะมองเห็นได้เป็นข้อๆ มีรสคอก เป็น สีม่วงอมเขียว ออกเป็นข้อขนาด

ใหญ่ที่ปลายข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยข้อย่อยขนาดเล็กรวมกันจำนวนมาก ส่วนข้อคอกคล้ายขั้วข้าว “หน่อ” เป็นหน่อแข็ง ใบเดี่ยว กว้างในโคนเล็ก ปลายจะออกได้เรื่อยๆ ขยายพันธุ์ได้โดยการขยายเหง้า หรือเพาะเมล็ด นอกจากชื่อ “แฝกหอม” แล้ว ยังมีชื่ออื่นเรียกอีกคือ แฝกหอม, แฝกหอม, แฝก, หญ้าแฝกหอม และ แฝกหญ้า

ประโยชน์สำหรับชาวไทยที่ชาวเป็นสมาชิกชมรมในสำโรง มีปลูกที่สวน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และจับปลาสวาย ในที่สวนเกษตรที่สวนพฤกษศาสตร์ รากของ “แฝกหอม” สามารถใช้เป็นยาแก้ปวดให้สุนัข ด้วยการนำไปตากแห้งหรือสดแล้วผสมกับน้ำสะอาดทาแผลหรือนำมาสกัดด้วยน้ำ ส่วนแพทย์ตามชนบทใช้ราก “แฝกหอม” ปรุงเป็นยา ขับลมในลำไส้ ทำปัสสาวะออก แก้ปวดท้อง จุกเสียด แก้ไข้หัวลม และจับปลาสวาย ทำให้เป็น

การปลูก ขึ้นได้ในดินทั่วไป ไม่กลัวน้ำท่วมขัง ทนต่อทุกสภาพอากาศ ถ้าปลูกตามคันสวนข้าง จะกระจายออกหัวดินได้รวดเร็วและกินบริเวณเป็นพื้นที่กว้าง ทำให้ดูรกทึบไม่สวยงาม คนทั่วไปจะไม่นิยมปลูก หากปลูกตามกระถางควรเป็นขนาดเล็ก รากจะได้กระจายได้เต็มที่ เมื่อ “แฝกหอม” เจริญเติบโตดี สามารถนำรากขึ้นไปใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่าครับ

“นายเกษตร”